

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

Kancelář vládního zmocněnce pro zastupování České republiky
před Evropským soudem pro lidská práva

Transgender Europe a ILGA-Europe proti České republice

A. P., Garçon a Nicot proti Francii

(podklad k bodu 3c jednání Kolegia dne 14. ledna 2020)

1. ROZHODNUTÍ MEZINÁRODNÍCH ORGÁNŮ

Dne 15. května 2018 Evropský výbor pro sociální práva („Výbor“) rozhodl ve věci kolektivní stížnosti *Transgender Europe a ILGA-Europe proti České republice*, že platná právní úprava změny pohlaví v České republice představuje porušení čl. 11 odst. 1 Evropské sociální charty (dále jen „Charta“), který stanoví, že každý má právo na opatření, jež mu zajistí nejvyšší možný dosažitelný standard zdravotní péče. Výbor shledal, že podmínka chirurgického zákroku spojeného se sterilizací podmiňující právní uznání změny pohlaví představuje zásah státu do práva chráněného článkem 11 Charty, který není nezbytný. Překlad rozhodnutí do českého jazyka je dostupný [zde](#).

Dne 6. dubna 2017 vydal Evropský soud pro lidská práva („Soud“) rozsudek ve věci *A. P., Garçon a Nicot proti Francii*, v němž konstatoval, že podmínění uznání pohlavní identity u transgender osoby podstoupením operace, sterilizace nebo léčby, která by velmi pravděpodobně vedla k neplodnosti, pokud si ji tato osoba podstoupit nepřeje, je v rozporu s článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“). Anotace rozsudku a odkaz na originální znění rozsudku jsou dostupné [zde](#). Soud rozsudek označil významností „key case“, která je obvykle rezervována jen rozsudkům velkého senátu. Opřel se o něj ve dvou následujících rozsudcích (*S. V. proti Itálii*, č. 55216/08, rozsudek ze dne 11. října 2018; a *X proti Severní Makedonii*, č. 29683/16, rozsudek ze dne 17. ledna 2019) a odvolal se na něj v otázkách položených žalovaným vládám ve dvou věcech těmto vládám komunikovaným (*A. D. a ostatní proti Gruzii*, č. 57864/17 a 7908/17; a *R. L. a ostatní proti Rusku*, č. 36253/13 a 52516/13). Rozsudek tedy lze považovat za součást ustálené judikatury Soudu.

2. NOVELA OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU A DALŠÍCH ZÁKONŮ

Novela občanského zákoníku, zákona o zdravotních službách a zákona o matrikách, jménu a příjmení, která měla uvést znění těchto zákonů do souladu s Úmluvou a Chartou, zůstává od června 2018 v mezirezortním připomínkovém řízení, jelikož se dosud Ministerstvu spravedlnosti nepodařilo vypořádat zásadní připomínky Ministerstva vnitra a Úřadu pro ochranu osobních údajů.

3. ROZHODNUTÍ NEJVVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU

Dne 30. května 2019 Nejvyšší správní soud rozsudkem sp. zn. 2 As 199/2018-37 zamítl kasační stížnost ve věci X proti Ministerstvu vnitra, když shledal, že současná česká právní úprava změny pohlaví není rozporná s ústavním pořádkem a dává dotčeným osobám přiměřené prostředky, jak změny pohlaví mohou dosáhnout. Rozsudek je k dispozici [zde](#).

Věc se nyní nachází před Ústavním soudem.

4. SITUACE V EVROPĚ OHLEDNĚ POŽADAVKU STERILIZACE JAKOŽTO PODMÍNKY PRÁVNÍHO UZNÁNÍ ZMĚNY POHLAVÍ

TRANS RIGHTS EUROPE MAP 2018

14 COUNTRIES REQUIRE
STERILISATION IN GENDER
IDENTITY RECOGNITION

Forced Sterilisation

Many European states impose conditions before enabling a change of documents, including the requirement to be sterile. Legal text can explicitly or implicitly request forced sterilisation. Implicit law might require proof of medical gender reassignment, or mandatory medical expertise that is often only provided after genital surgery. Most gender recognition procedures are not transparent in this regard, and medical and legal aspects are intertwined.

In April 2017, the European Court of Human Rights ruled that requiring sterilisation in legal gender recognition violates human rights law. All Council of Europe member states must bring relevant procedures in line with this legal principle.

This publication has been produced with financial support from the Rights, Equality and Citizenship Programme of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the authors and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.

The data is correct as possible as of 21 April 2018, however we cannot guarantee complete accuracy.

